

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 56

Prospectie met ingreep in de bodem aan de Sint-Luciastraat te Helchteren.

Onderzoek uitgevoerd in opdracht van Kolmont Woonprojecten nv en DMI Vastgoed nv

K. Senica en Driesen P.
April 2009

ARON-RAPPORT 56

PROSPECTIE MET INGREEP IN DE BODEM AAN DE SINT-LUCIASTRAAT TE HELCHTEREN

ONDERZOEK UITGEVOERD IN OPDRACHT VAN
KOLMONT WOONPROJECTEN NV EN DMI VASTGOED NV

K. Senica en Driesen P.

Sint-Truiden
2009

Colofon

ARON rapport 56 – Prospectie met ingreep in de bodem aan de Sint-Luciastraat te Helchteren

Opdrachtgever: Kolmont Woonprojecten nv en DMI Vastgoed nv

Projectleiding: Petra Driesen

Uitvoering veldwerk: Karolien Senica en Joris Steegmans

Auteurs: Karolien Senica en Petra Driesen

Foto's en tekeningen: ARON bvba (tenzij anders vermeld)

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bvba mag niets uit deze uitgave worden veeelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van web-publicatie, druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

ARON bvba

Archeologisch Projectbureau
Diesterstraat 44, bus 201
3800 Sint-Truiden
www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel/fax: 011/72.37.95

© ARON bvba, Archeologisch projectbureau, 2009

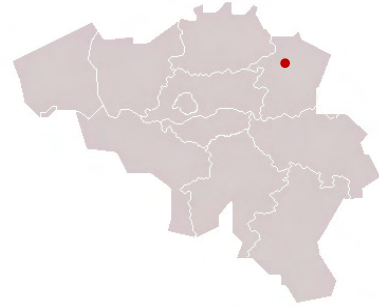
Inhoudstafel

Inleiding	1
1. Het onderzoeksgebied	1
1.1 Algemene situering	1
1.2 Historische achtergrond	3
1.3 Vroeger archeologisch onderzoek	4
2. Het archeologisch onderzoek	5
2.1 Doelstelling	5
2.2 Verloop	5
2.3 Methodiek	5
3. Onderzoeksresultaten	6
3.1 Bodemopbouw	6
3.2 Gaafheid van het terrein	6
3.3 De archeologische sporen	7
3.4 De vondsten	8
3.5 Conclusie	8
Aanbevelingen	9
Bijlagen	
Bijlage 1: Administratieve gegevens	
Bijlage 2: Lijst met afkortingen	
Bijlage 3: Sporenlijst	
Bijlage 4: Fotolijst	
Bijlage 5: Situeringsplan, sporenplan en N-profiel sleuf1	
Bijlage 6: Inplantingsplan woonproject "Het Dorp"	

Inleiding

Naar aanleiding van de bouw van het woonproject “Het Dorp” op de terreinen gelegen aan de Sint-Luciastraat, het Sint-Trudoplein en de Kerkstraat te Helchteren (*Bijlage 6*), achtte het Agentschap R-O Vlaanderen, Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid een prospectie met ingreep in de bodem noodzakelijk.

Dit archeologisch vooronderzoek werd uitgevoerd op woensdag 1 april 2009 door het archeologisch projectbureau ARON bvba in opdracht van Kolmont Woonprojecten nv en DMI Vastgoed nv.

1. Het onderzoeksgebied

1.1 Algemene situering

Het prospectiegebied situeert zich in het centrum van de dorpskern van de deelgemeente Helchteren, in het noorden van de gemeente Houthalen-Helchteren. Het woonblok waarin het terrein zich bevindt, wordt aan de noordoostkant begrensd door het Sint-Trudoplein, aan de oostkant door de Sint-Luciastraat, door de Kerkstraat in het westen en tenslotte door de Maastrichtsestraat in het zuiden. (*Fig. 1*)

In de eerste fase werd het gebied onderzocht dat in het kadaster van Houthalen-Helchteren geregistreerd staat als Afdeling 4, Sectie C, Percelen 717b, 553k en 558t, met een totale oppervlakte van 8000 m². Deze zone is momenteel begroeid met gras, waardoor het proefsleuvenonderzoek er zonder problemen van start kon gaan. Op perceel 719a daarentegen staat momenteel een naaldbos met een oppervlakte van ca. 2000 m². Aan de hand van de resultaten van fase 1 van het onderzoek, zal door het Agentschap R-O Vlaanderen, Onroerend Erfgoed beslist worden of er al dan niet een tweede fase zal plaatsvinden waarbij dit perceel aan onderzoek onderworpen wordt. (*Fig. 2*)

Fig. 1: Kleurenorthfoto met aanduiding van het projectgebied. Schaal 1:4000. (bron: AGIV).

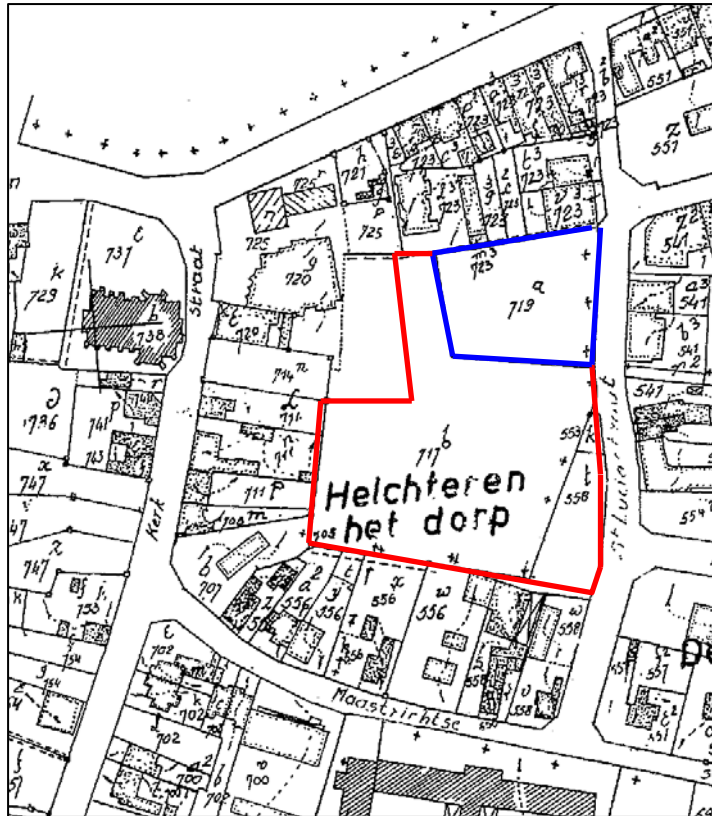

Fig. 2: Detail van de kadastrale kaart van Helchteren met aanduiding in het rood van het doelgebied fase 1 en in het blauw het doelgebied fase 2. (bron: gemeente Houthalen-Helchteren).

Het prospectiegebied situeert zich op een plateau op een hoogte van ca. 72 meter TAW. Langs drie zijden wordt dit gebied omgeven door beken: de Grote Winterbeek en de Broekbeek in het westen, de Mangelbeek in het zuiden en de Schansbeek in het oosten. Deze waterlopen liggen in een dal, ca 10 meter lager dan het projectgebied, ongeveer één kilometer hiervan verwijderd. (Fig. 3)

Het terrein zelf is over het algemeen vrij vlak, maar heeft een kleine artificiële ophoging in de zuidoostelijke hoek net naast de Sint-Luciastraat.

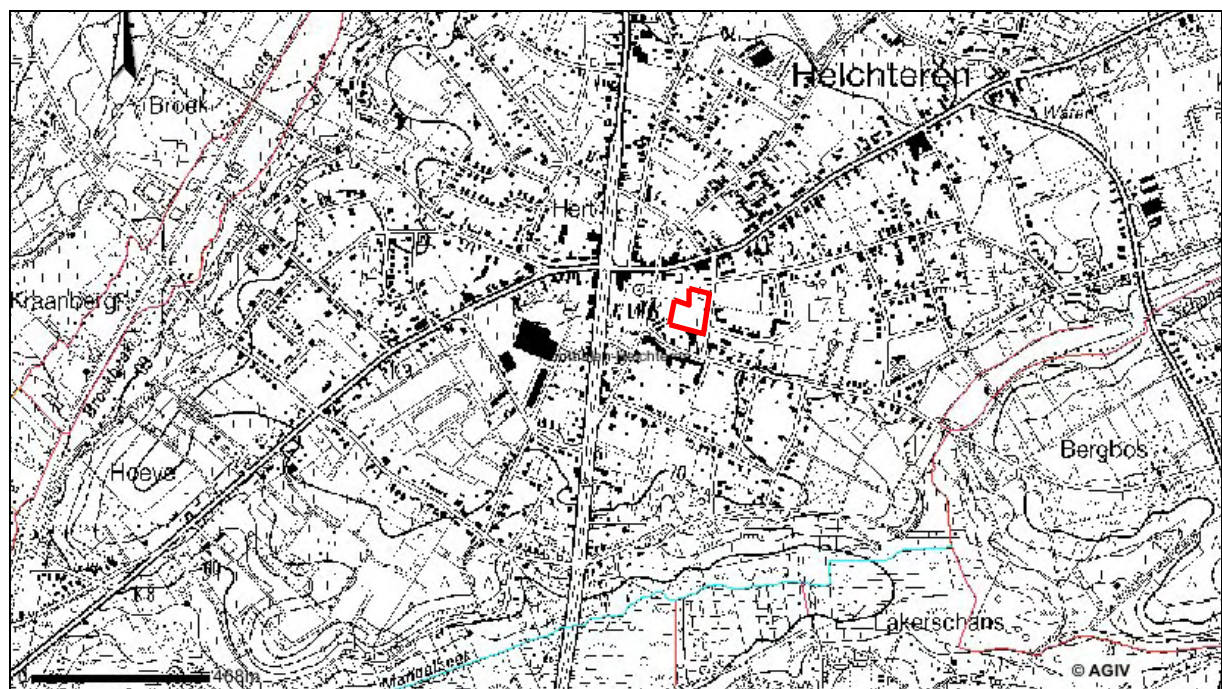

Fig. 3: Topografische kaart met aanduiding van de Grote Winterbeek, de Broekbeek, de Mangelbeek, de Schansbeek en het doelgebied. Schaal 1:10000. (bron: AGIV).

Hoewel het terrein pal in het centrum van Helchteren gelegen is, wordt enkel de westelijke rand ervan gekenmerkt door een OB-bodemserie (bebouwde zones). De rest van de site is ingeplant op een Zcmt-bodem, d.i. een matig droge zandbodem met een dikke antropogene humus A horizont en grindbijmenging. (Fig. 4) De humus A-horizont van dergelijke bodems, ook wel plaggenbodems genoemd, is tot stand gekomen door een jarenlange toevoeging aan landbouwgronden van een mengsel van afgestoken (heide)plaggen en dierlijke mest afkomstig van potstallen. Hierdoor werd de landbouwgrond geleidelijk aan opgehoogd. De vorming van dergelijke plaggenbodems begon in de Middeleeuwen toen minerale meststoffen vrijwel onbestaande waren. Zones met plaggenbodem kunnen archeologisch interessant zijn: als landbouwers op een bepaalde site de plaggentechniek vrij vlug na de introductie van de landbouw zijn begonnen toe te passen, kan immers onder de plaggenbodem een deel van de oorspronkelijke bodem, inclusief eventuele archeologische resten, bewaard zijn¹.

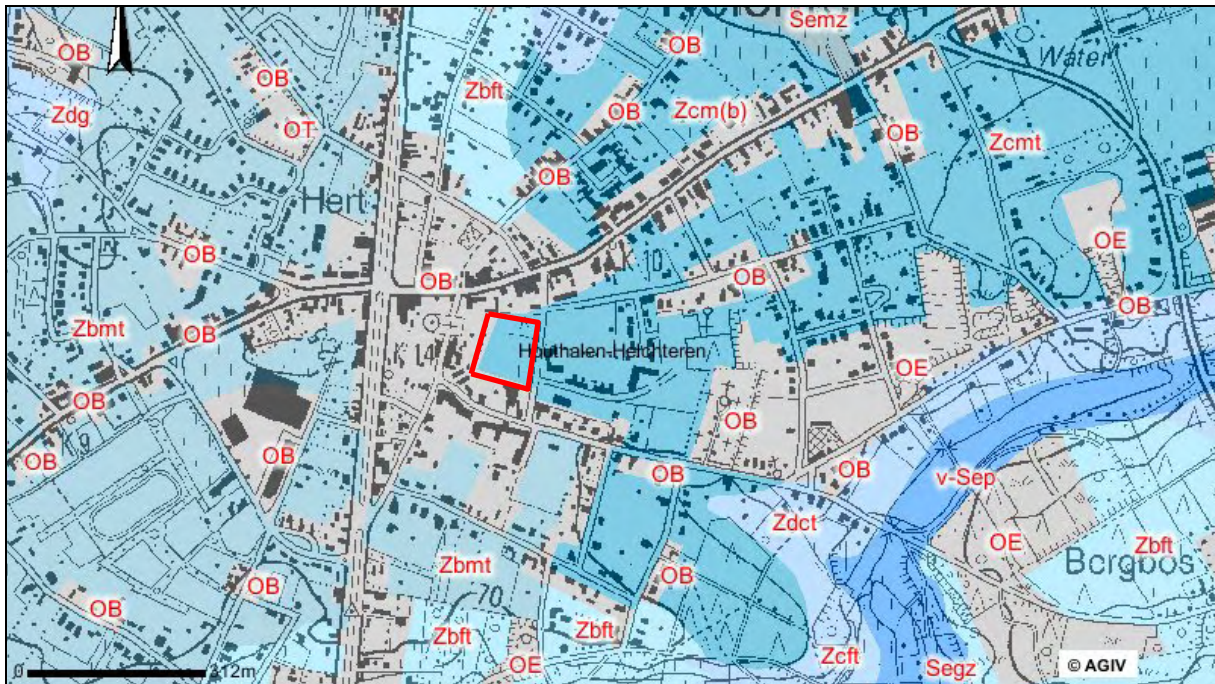

Fig. 4: Topografische bodemkaart met aanduiding van het projectgebied. Schaal 1:10000. (bron: AGIV).

1.2 Historische achtergrond

De naam Helchteren is een afleiding van de Germaanse term Halahdrja, wat jeneverbesstruik betekent. Ook nu komt deze conifeer nog veelvuldig voor op de heidegronden in dit gebied.² De oudste vermelding van Helchteren dateert uit 1107³.

De zone is gelegen in de omgeving van de Sint-Trudokerk. Deze kerk zou enkele voorlopers gehad hebben waarvan er één werd platgebrand in 1365. In 1178 wordt er voor het eerst melding gemaakt van een kerk in Helchteren.

Op de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778, Afb. 5), is te zien dat er geen bebouwing aanwezig was in het onderzoeksgebied zelf. Deze zone deed immers dienst als (moes)tuin voor de woningen die aan de Kerkstraat en de Maastrichtsestraat gelegen waren. Op de Atlas van de Buurtwegen van Bilzen uit 1841 (Afb. 6) zijn de betreffende percelen nog steeds onbebouwd. De oriëntatie van het wegennet heeft tussen het opstellen van de Ferrariskaart en het opstellen van de Atlas van de Buurtwegen enkele duidelijke veranderingen ondergaan. Zowel de Kazernelaan in het noorden als de Sint-Luciastraat in het oosten

¹ MIKKELSEN, J.H., R. LANGOHR en V. VANWESENBEECK (2004) *Verloren voorwerpen, Archeologisch onderzoek op het HSL-traject in de provincie Antwerpen*, Antwerpen, p. 38.

² <http://www.houthalen-helchteren.be>

³ <http://www.wulfila.be/tw>

lijken op deze oudste kaart nog niet te bestaan, of althans niet in hun huidige vorm. (Fig. 5) Op de Atlas van de Buurtwegen is de bewoningsconcentratie opnieuw iets afgenomen. Het wegennet is hier wel veel beter te herkennen. (Fig. 6)

Fig. 5: Detail uit de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (1777), met (bij benadering) aanduiding van het projectgebied. (bron: Koninklijke Bibliotheek van België).

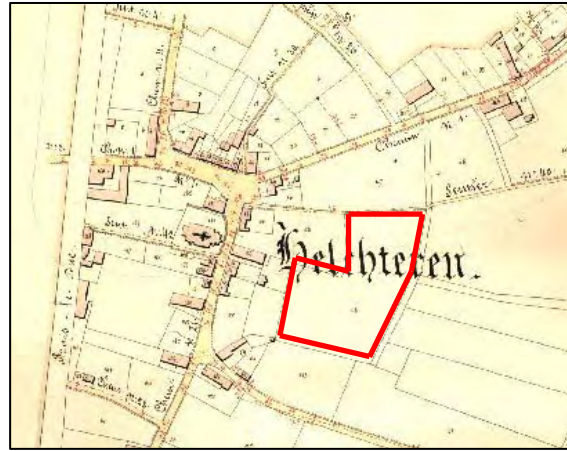

Fig. 6: Detail uit de Atlas van de Buurtwegen (1841) met aanduiding van het projectgebied (bij benadering). (bron: GIS Provincie Limburg).

1.3 Vroeger archeologisch onderzoek

Noch in het onderzoeksgebied, noch in de directe omgeving ervan werden in het verleden reeds archeologische onderzoeken uitgevoerd. De CAI toont enkel op circa 1,2 km ten noorden van het prospectieterrein de terreinen van het Kasteeldomein De Dool. Dit goed behoorde sinds 1282 aan de abdij van Sint-Truiden en was ingericht als zomerverblijf voor de abten⁴. (Fig. 7)

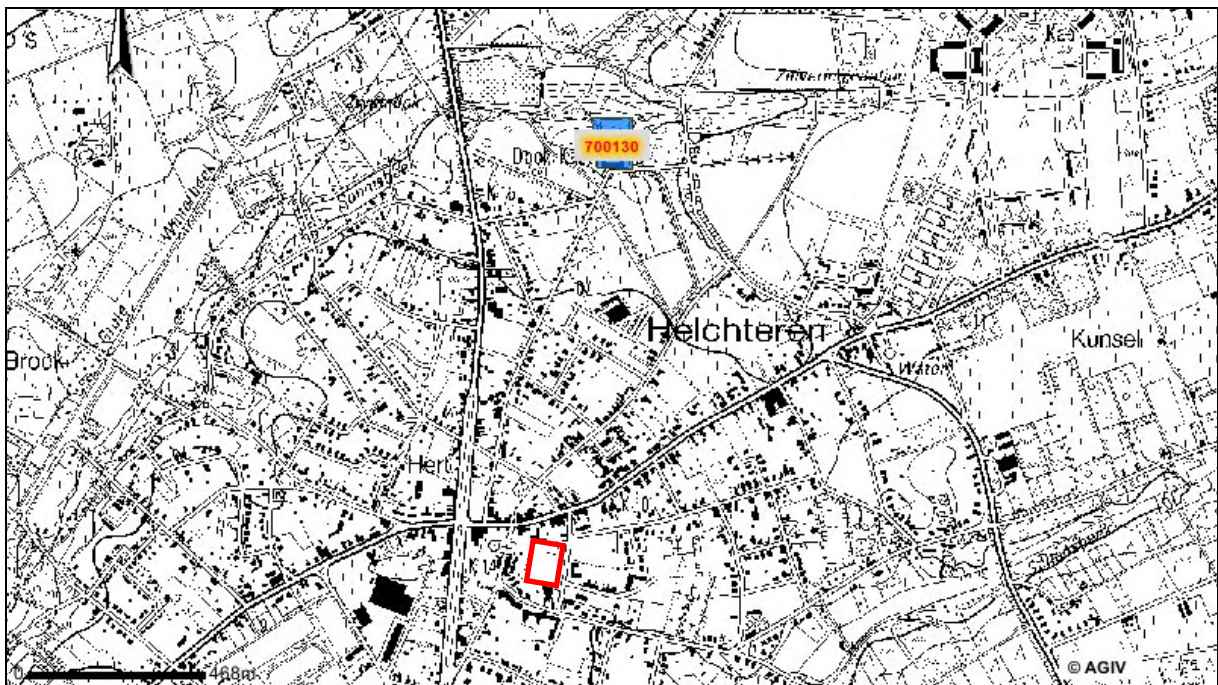

Fig. 7: Kaart met aanduiding van het prospectiegebied (rood) en de archeologische vindplaats 700130 (databank CAI). Schaal 1:15000 (bron: AGIV).

⁴ CAI nr. 700130.

2. Het archeologisch onderzoek

2.1 Doelstelling

De opdracht bestond uit het uitvoeren van een prospectie met ingreep in de bodem. Het doel van dergelijk onderzoek is het opstellen van een rapport dat een ruimtelijke en inhoudelijke analyse maakt van mogelijk aanwezige archeologische resten op het onderzoeksterrein. Op basis van dit eindrapport en in combinatie met de door de bouwheer opgemaakte bouwplannen, kan het terrein al dan niet archeologie-vrij worden verklaard, de inrichting van het terrein eventueel worden bijgestuurd, of kan een onderbouwde selectie van de bedreigde en te onderzoeken zones worden opgemaakt.

Het onderzoeksgebied had volgens de bijzondere voorwaarden aan de vergunning opgelegd door RO-Vlaanderen een totale oppervlakte van ca 8000 m². Ten noorden van dit terrein lag nog een zone van ca 2000 m² die begroeid was met naaldbomen. Deze zone zou enkel onderzocht worden als de resultaten van het proefsleuvenonderzoek op het grotere terrein hier aanleiding toe gaven.

Conform de bijzondere voorwaarden bestond het veldwerk uit de evaluatie van het gebied door middel van het aanleggen van continue proefsleuven met een dekking van minimum 12%. Dit komt neer op een te onderzoeken oppervlakte van ongeveer 960 m². Deze sleuven konden, indien de aanwezigheid van sporen daartoe leiding gaf, aangevuld worden met kijkvensters.

2.2 Verloop

Voorafgaandelijk aan het onderzoek werd door ARON bvba een vergunning voor een prospectie met ingreep in de bodem aangevraagd bij het Agentschap R-O Vlaanderen – Onroerend Erfgoed. Deze vergunning werd toegekend (dossiernummer 2009/058/09-1977) op naam van Karolien Senica op 05/03/2009. Daarnaast werd er tevens een vergunning voor het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector toegekend (dossiernummer 2009/058(2)/09-1978).

Het onderzoek, in opdracht van Kolmont Woonprojecten en DMI Vastgoed nv, vond plaats op woensdag 01/04/2009 en stond onder de leiding van projectverantwoordelijke Petra Driesen. Het veldwerk werd uitgevoerd door Karolien Senica en Joris Steegmans. De graafwerken werden uitgevoerd door de firma Gaens bvba. De sleuven en de aanwezige sporen werden ingemeten door landmetersbureau Pieters bvba op donderdag 02/04/2009. Hierna werden ze omwille van veiligheidsredenen onmiddellijk terug gevuld met de daaruit afkomstige grond.

2.3 Methodiek

Het prospectiegebied werd door middel van zes noord-zuid georiënteerde proefsleuven op de aanwezigheid van archeologische sporen onderzocht. De sleuven hadden een breedte van circa 1,80 meter en hun lengte varieerde tussen 72 m (sleuf 1) en 40 m (sleuf 6). De afstand tussen de sleuven bedroeg ca. 14 meter. Sleuf 6 werd lokaal zowel aan de oostzijde als aan westzijde uitgebreid met twee kijkvensters van ca 4 meter lang en ca 2 meter breed.

In totaal werd er op deze wijze een oppervlakte van ca 720 m² onderzocht, iets minder dan de vooropgestelde 12 %. Dit tekort is te wijten aan de aanwezigheid van de talrijke struiken en bomen, waardoor sommige sleuven niet over de volledige lengte van het terrein konden worden aangelegd. Daarnaast bleek de noordwestelijke hoek van het prospectiegebied in gebruik te zijn als parkeerterrein dat bereikbaar was via een verharde weg die eveneens op het onderzoeksterrein gelegen was.

De aanwezige sporen werden, na opschaven, per sleuf genummerd en conform de bijzondere voorschriften beschreven en gefotografeerd. De verschillende vondsten werden per spoor ingezameld en geregistreerd. Daarnaast werden de sleuven op metalen vondsten gescreend door middel van een metaaldetector.

Bij de uitwerking van het proefsleuvenonderzoek werd een databank opgesteld met een fotolijst, sporenlijst en vondstenlijst. De veldtekeningen en dagrapporten werden gedigitaliseerd.

3. Onderzoeksresultaten

3.1 Bodemopbouw

Tijdens het uitgraven van sleuf 1 werd er in het noordelijke uiteinde van de sleuf een coupe gezet, om een representatief bodemprofiel te bekomen. (Fig. 8 - Bijlage5) Zoals reeds verwacht werd dit bodemprofiel gekenmerkt door de aanwezigheid van een antropogene humus A horizont (het plaggendek). In dit plaggendek konden twee, plaatselijk drie, pakketten onderscheiden worden. Het bovenste plaggendek, Ap1, was direct onder de A-horizont gelegen, die in het onderzoeksgebied slechts 5 cm dik bleek te zijn. Dit pakket dat 20 tot 30 cm dik was, was zwart tot zwartgrijs van kleur en bevatte spikkels en brokken baksteen. Het tweede pakket, Ap2, was donkerbruin tot donkerbruingrijs van kleur en ongeveer 15 cm dik. Onder dit tweede pakket kwam ter hoogte van bodemprofiel in sleuf 1 een derde pakket, Ap3, te voorschijn: een licht bruine laag met geelbruine vlekken die spikkels en kleine fragmentjes baksteen bevatte. Deze laag, de oudste laag aangevoerde pluggen, werd bij het ploegen aan de onderzijde vermengd met de bovenzijde van de C-horizont. Naarmate het openleggen van de sleuf vorderde, werd deze bruine laag steeds dunner. Op ongeveer 4 meter van het noordelijke uiteinde leek ze abrupt tot een einde te komen; in het profiel zien we haar eerst even schuin omhoog lopen om dan in de zwarte A-horizont te verdwijnen. In de rest van de sleuven troffen we deze bruine laag af en toe opnieuw aan onder het tweede pakket, maar nergens was ze dikker dan 10 cm.

Onder het plaggendek verscheen de moederbodem of de C-horizont: een beigegeel zand met veel grindbijmenging en hier en daar donkerbruine vlekken die als restanten van het bovenliggende plaggendek beschouwd kunnen worden. De grootte van dit grind varieerde van kleine kiezels tot dikke keien met een doorsnede tot ca 15 cm. In het profiel was duidelijk zichtbaar dat deze grindlaag zich vrij hoog in de bodem bevond. Op een diepte van ca 1 meter kreeg het zand een veel fijnere textuur en was er geen grind meer aanwezig.

Fig. 8: Bodemprofiel in de noordwand van sleuf 1 met bovenaan het donkere plaggendek, daaronder de bruine oude bouwvoor en ten slotte het grindrijke moedermateriaal.

3.2 Gaafheid van het terrein

Het terrein vertoonde in de zuidwestelijke hoek, vlak tegen de Sint-Luciastraat, een kleine ophoging. De zeer recente aard hiervan werd duidelijk na het uitgraven van sleuf 1 doorheen deze zone. Naast een grote hoeveelheid puin, hoofdzakelijk bestaande uit tegelresten en plastic, werden er in de moederbodem enkele zwarte sporen van de tanden van een graafbak aangetroffen. Het terrein werd hier dus niet enkel opgehoogd, maar eerst ook voor een gedeelte afgegraven.

3.3 De archeologische sporen

Alle sleuven werden uitgegraven tot op het archeologisch leesbare niveau, dit wil zeggen tot net onder het plaggendek. Dit plaggendek was nergens op de site erg dik aanwezig (max. 45 cm) waardoor de sleuven, met uitzondering van sleuf 1, een diepte hadden van ongeveer 50 tot 60 centimeter. Sleuf 1 werd, omwille van de recente afgraving en ophoging die in het zuidelijk deel van de sleuf had plaatsgevonden, iets dieper uitgegraven tot ca 80 tot 90 cm onder het maaiveld.

In het totaal werden er verspreid over de zes sleuven een achttal sporen aangetroffen. Drie van deze sporen zijn greppels, waarvan er één (S 5) zowel in sleuf 2, 3, 4 als 5 zichtbaar was. Deze greppel heeft een westnoordwest – oostzuidoost oriëntatie en een vulling die zowel qua kleur als samenstelling overeenkomt met het oudste plaggendek (Ap3). Deze greppel dateert van vóór het oudste plaggendek. Vondsten werden er niet in aangetroffen. (Fig. 9)

Fig. 9: Greppel S 5. In het profiel is duidelijk zichtbaar dat ze zich onder de A-horizont situeert.

Greppel S 6 was oost-west georiënteerd en bevond zich in het noordelijk deel van sleuf 5. Haar vulling was veel donkerder en vertoonde meer overeenkomsten met de kleur van het bovenste plaggendek, Ap1. Ook in het profiel kon er geen onderscheid gemaakt worden tussen het plaggendek en de vulling van de greppel. Aangezien er hieruit opnieuw geen vondstmateriaal gerecupereerd kon worden, blijft haar exacte datering onbekend.

Greppel S 7 in sleuf 1 was qua kleur vergelijkbaar met S 6 en dus ook weer met het bovenste plaggendek. Ze is veel smaller dan greppel S 6 en heeft een noordnoordoost - zuidzuidwest oriëntatie. (Fig. 10) In het profiel was duidelijk zichtbaar dat hij doorheen de oudere plaggendekken werd gegraven.

Fig. 10: Greppel S7 in sleuf 1.

Sporen S 1, S 2, S 3 en S 4 situeren zich allemaal in het noordelijk deel van sleuf 6. Ze hebben een ovale tot rechthoekige vorm en zijn zwartgrijs tot zwart van kleur. In sporen S 1 en S 3 kon een donkere ronde tot vierkante kern onderscheiden worden en een bijmenging van baksteen- en houtskoolspikkels, zij het in zeer geringe mate. Om na te gaan of het om paalkuilen ging die deel uitmaakten van een grotere constructie werd de sleuf uitgebreid met twee kijkvensters.

Na de aanleg van deze kijkvensters werd duidelijk dat S 1 een eerder langwerpige vorm had met, aan de westelijke rand van het spoor, een tweede donkere kern (Fig. 11). De bijmenging van beide 'paalkuilen' (S 1 en S 3) bestond uit een weinig spikkels houtskool en baksteen. De zwartgrijze tot zwarte kleur van de vulling sloot aan bij deze van het bovenste plaggendek.

Uit het gebrek aan een bijmenging van antropogene aard (baksteen, houtskool, aardewerk) en hun meer grillige aflijning en vulling, kon geconcludeerd worden dat sporen S 2 en S 4 een natuurlijke oorsprong hadden.

Fig. 11: Paalkuil S 1.

Tijdens het uitgraven van het westelijk kijkvenster kwam een cluster bestaande uit een zevental kleine ronde en vierkante spoortjes (S 8) aan het licht. Deze sporen werden eveneens als de sporen S 1 en S 3 gekenmerkt door een donkergrijze tot zwarte vulling, die echter geen bijmenging bleek te bevatten.

3.4 De archeologische vondsten

Naast enkele zeer recente tegel- en baksteenfragmenten afkomstig uit de bouwvoor en de puinlaag in sleuf 1, leverde het proefsleuvenonderzoek geen dateerbare archeologische vondsten op. De baksteenresten uit het oudste plaggendek, Ap3, zijn te fragmentair om een degelijke uitspraak te kunnen doen omtrent hun ouderdom.

3.5 Conclusie

In archeologisch opzicht bevatte dit gebied erg veel potentiëel. Zowel de vermoedelijke aanwezigheid van een 12de eeuwse voorloper van de Sint-Trudokerk als de nabijheid van het Kasteeldomein de Dool dat sinds 1282 in gebruik was als zomerverblijf van de abten, wijzen er op dat er in Helchteren en omstreken in die periode reeds menselijke aanwezigheid bestond. Daarbij komt nog dat dit gehele gebied vanaf de middeleeuwen werd opgehoogd door de aanvoer van pluggen. Dit zorgde ervoor dat het onderliggend archeologisch niveau beschermd werd voor zowel de natuurelementen als (tot op zekere hoogte) menselijke landbouwactiviteiten. De nabijheid van de kerk was een extra aanleiding om op deze plaats middeleeuwse bewoningssporen te verwachten.

Desondanks bleef het terrein nagenoeg volledig vrij van archeologische sporen. In totaal werden een drietal greppels, twee 'paalkuilen' en een cluster bestaande uit een zevental (paal)kultjes aangetroffen. De greppels werden verspreid over de site aangetroffen, de paalkuilen situeerden zich in de noordwestelijke hoek van het terrein op ongeveer 15 meter afstand van de perceelgrens met de terreinen die langs de Kerkstraat gelegen zijn. De datering van deze sporen blijft ook na het onderzoek nog onzeker. Geen van de sporen leverde immers archeologische vondsten op. De bijmenging, indien al aanwezig, bestond daarnaast enkel uit baksteen- en/of houtskoolspikkels. De stratigrafische positie en opvulling van greppel S 5 doet vermoeden dat deze greppel van voor het ontstaan van het oudste plaggendek dateert. De overige sporen lijken daarentegen te dateren van voor het ontstaan van het jongste plaggendek. Vermoedelijk kunnen de aangetroffen sporen dan ook in verband gebracht worden met de (moes)tuinen die volgens de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden op deze locatie gelegen zouden zijn.

Aanbevelingen

Gezien het proefsleuvenonderzoek aan de Sint-Luciastraat ondanks de veelbelovende situering van de site slechts weinig archeologische sporen heeft opgeleverd die met de vroegere aanwezige (moes)tuinen in verband gebracht kunnen worden en die grotendeels gelegen zijn in de toekomstige groene zone van het woonproject “Het Dorp” (*Bijlage 6*), wordt er voor het onderzoeksgebied geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Bovenstaande aanbeveling wordt als advies overgemaakt aan het bevoegd gezag, zijnde de afdeling Onroerend Erfgoed Vlaanderen van het Agentschap Ruimtelijke Ordening. Het is deze afdeling die een definitieve beslissing neemt omtrent de noodzaak van het al of niet uitvoeren van een vervolgonderzoek.

Indien U nog vragen heeft, kan u steeds contact opnemen met de bevoegde erfgoedconsulente van het Agentschap R-O Vlaanderen, Onroerend Erfgoed Limburg, Ingrid Vanderhoydock.

Agentschap R-O Vlaanderen, Onroerend Erfgoed Limburg
Vlaams Administratief Centrum
tav Ingrid Vanderhoydonck
Koningin Astridlaan 50 bus 1
3500 Hasselt
tel. 011/74.21.18
gsm 0473/943.928
Ingrid.vanderhoydonck@rwo.vlaanderen.be

Bijlage 1:

Administratieve gegevens

Administratieve gegevens

Projectcode: HO-09-LU

Opdrachtgever: Kolmont Woonprojecten nv en DMI Vastgoed nv

Opdrachtgevende overheid: Agentschap RO Vlaanderen – Onroerend Erfgoed

Dossiernummer vergunning: 2009/058/09-1977

Vergunninghouder: Karolien Senica

Aard van het onderzoek: Prospectie met ingreep in de bodem

Begin vergunning: 05/03/2009

Einde vergunning: Einde der werken

Provincie: Limburg

Gemeente: Houthalen-Helchteren

Deelgemeente: Helchteren

Adres: St. Luciastraat/ St. Trudoplein/ Kerkstraat

Kadastrale gegevens: Afdeling 4, Sectie C, Perceelnummers (719a), 717b, 553k, 558t

Coördinaten: X: 221288.46 Y: 194372.01

Totale oppervlakte: 8000 m²

Te onderzoeken: 960 m²

Bodem: Zcmt

Archeologisch depot: Gemeente Houthalen-Helchteren
Grote Baan 112
3530 Houthalen-Helchteren

Bijlage 2:

Lijst met afkortingen

Kleur

Blauw	BL
Bruin	BR
Donker (kleur)	DO
Geel	GE
Gevlekt	VL
Grijs	GR
Groen	GRO
Leemkleurig	LE
Licht (kleur)	LI
Mergelkleur	ME
Oranje	OR
Paars	PA
Roest(kleurig)	ROE
Rood	RO
Wit	WI
Zwart	ZW

Periodes

Bronstijd	BRONS
- Vroege Bronstijd	BRONSV
- Midden Bronstijd	BRONSM
- Late Bronstijd	BRONSL
IJzertijd	IJZ
- Vroege IJzertijd	IJZV
- Midden IJzertijd	IJZM
- Late IJzertijd	IJZL
Romeins	ROM
- Vroeg Romeins	ROMV
- Midden Romeins	ROMM
- Laat Romeins	ROML
Middeleeuwen	MID
- Vroege Middeleeuwen	MIDV
- Hoge Middeleeuwen	MIDH
- Late Middeleeuwen	MIDL
- Post Middeleeuwen	MIDP

Samenstelling

Baksteen	Ba
Breksteen	Bs
Grind	Gr
Hout	Ho
Houtskool	Hk
Kalk	Ka
Kalksteen	Ks
Kei	Kei
Kiezel	Kz
Klei	Kl
Leem	Le
Leisteen	Lei
Mergel	Me
Moederbodem	Moe
Mortel	Mo
Natuursteen	Ns
Dakpan	Dp
Silex	Si
Slak	Sl
Steenkool	Sk
Verbrand	Vb
Zand	Za
Zandsteen	Zs
Zavel	Zv
IJzeroxide	Fe
Fosfaat (groene band)	Ff
Mangaan	Mn

Materiaalcategorie

Glas	GLS
Keramik	KER
Metaal	MET
Mortel	MOR
Organisch	ORG
Pleisterwerk	PLW
Terracotta	TEC
Steen	STE

Hoeveelheid

Zeer weinig	(zw)
Weinig	(w)
Matig	(m)
Veel	(v)
Zeer veel	(zv)

Bijlage 3:

Sporenlijst

Spoor	Sleuf	Beschrijving	Soort	Vorm	Kleur	Samenstelling	Oriëntatie	Begin	Einde
1	6	/	Paalkuil met 2 paalkernen	Langwerpig/Ovaal	Kuil: DO BR tot DO GR + VL BEIGE (m), Kernen: DO GR tot ZW + Sp BEIGE (zw)	Kuil: Za + Gr (m), Kernen: Za + Gr (zw) en Sp Ba (zw)	NNO-ZZW	MIDP	REC
2	6	/	Natuurlijk	Afgerond vierkant	DO BR tot DO GR + VL BEIGE + OR	Za + Gr (w)	/	/	/
3	6	/	Paalkuil met paalkern	Afgerond vierkant	Kuil: DO BR tot DO GR + VL BEIGE (m), Kern: DO GR- ZW + Sp BEIGE + OR (w)	Kuil: Za + Gr (w), Kern: Za + Gr (zw), Sp Hk (zw) en Sp Ba (zw)	/	MIDP	REC
4	6	/	Natuurlijk	Ovaal	DO BR tot DO GR + VL BEIGE + OR	Za + Gr (zw)	NW-ZO	/	/
5	2, 3, 4, 5	/	Greppel	Langwerpig	BR + VL DO BR + BEIGE	Za + Gr (w)	WNW-OZO	/	MIDP
6	5	/	Greppel	Langwerpig	DO BR tot DO GR + VL GR + BEIGE	Za + Gr (v)	O-W	MIDP	REC
7	1	/	Greppel	Langwerpig	DO BR tot DO GR + VL BEIGE	Za + Gr (m)	NNO-ZZW	MIDP	REC
8	6	Culster van kleine vierkante en ronde spoortjes	Paalkuil	Vierkant/rond	DO GR - ZW	Za	/		

Bijlage 4:

Fotolijst

DSC-nummer	Soort opname	Spoornummer	Beschrijving	Genomen uit
6241	Overzicht	/	/	NW
6242	Overzicht	/	Naaldbomen	ZW
6243	Overzicht	/	/	NO
6244	Overzicht	/	/	N
6245	Overzicht	/	/	NO
6246	Overzicht	/	/	O
6247	Werkfoto	/	Uitzetten sleuven	N
6248	Overzicht	/	/	N
6249	Overzicht	/	/	NO
6250	Overzicht	/	/	O
6251	Detail	/	Greppel in sleuf 1	N
6252	Detail	/	Greppel in sleuf 1	N
6253	Detail	/	Profiel t.h.v. greppel in sleuf 1	W
6254	Detail	/	Representatief bodemprofiel sleuf 1	Z
6255	Detail	/	Representatief bodemprofiel sleuf 1	Z
6256	Detail	/	West-profiel in sleuf 1	ZO
6257	Detail	/	West-profiel in sleuf 1	ZO
6258	Detail	/	West-profiel in sleuf 1	ZO
6259	Detail	/	Representatief bodemprofiel sleuf 1	Z
6260	Detail	/	Representatief bodemprofiel sleuf 1	Z
6261	Overzicht	/	Recente versterking in sleuf 1	N
6262	Overzicht	/	Recente versterking in sleuf 1	N
6263	Detail	/	Recente versterking in sleuf 1	N
6264	Overzicht	/	Overzicht sleuf 1	N
6265	Overzicht	/	/	NO
6266	Overzicht	/	Overzicht sleuf 1	Z
6267	Overzicht	/	Overzicht sleuf 1	Z
6268	Overzicht	/	/	ZO
6269	Overzicht	/	/	ZW
6270	Werkfoto	/	/	ZW
6271	Overzicht	/	/	NW
6272	Overzicht	/	/	N
6273	Detail	/	Greppel in sleuf 2	N
6274	Detail	/	Greppel in sleuf 2	O
6275	Detail	/	Greppel in sleuf 3	N
6276	Detail	/	Greppel in sleuf 3	O
6277	Detail	/	Boomkuil in sleuf 3	N
6278	Overzicht	/	Overzicht sleuf 2	N
6279	Overzicht	/	Overzicht sleuf 2	N
6280	Overzicht	/	Overzicht sleuf 2	Z
6281	Overzicht	/	Overzicht sleuf 2	Z
6282	Overzicht	/	Overzicht sleuf 3	N
6283	Overzicht	/	Overzicht sleuf 3	N
6284	Overzicht	/	Overzicht sleuf 3	Z
6285	Overzicht	/	Overzicht sleuf 3	Z
6286	Overzicht	/	/	ZW
6287	Overzicht	/	/	ZW
6288	Detail	/	Greppel in sleuf 4	N

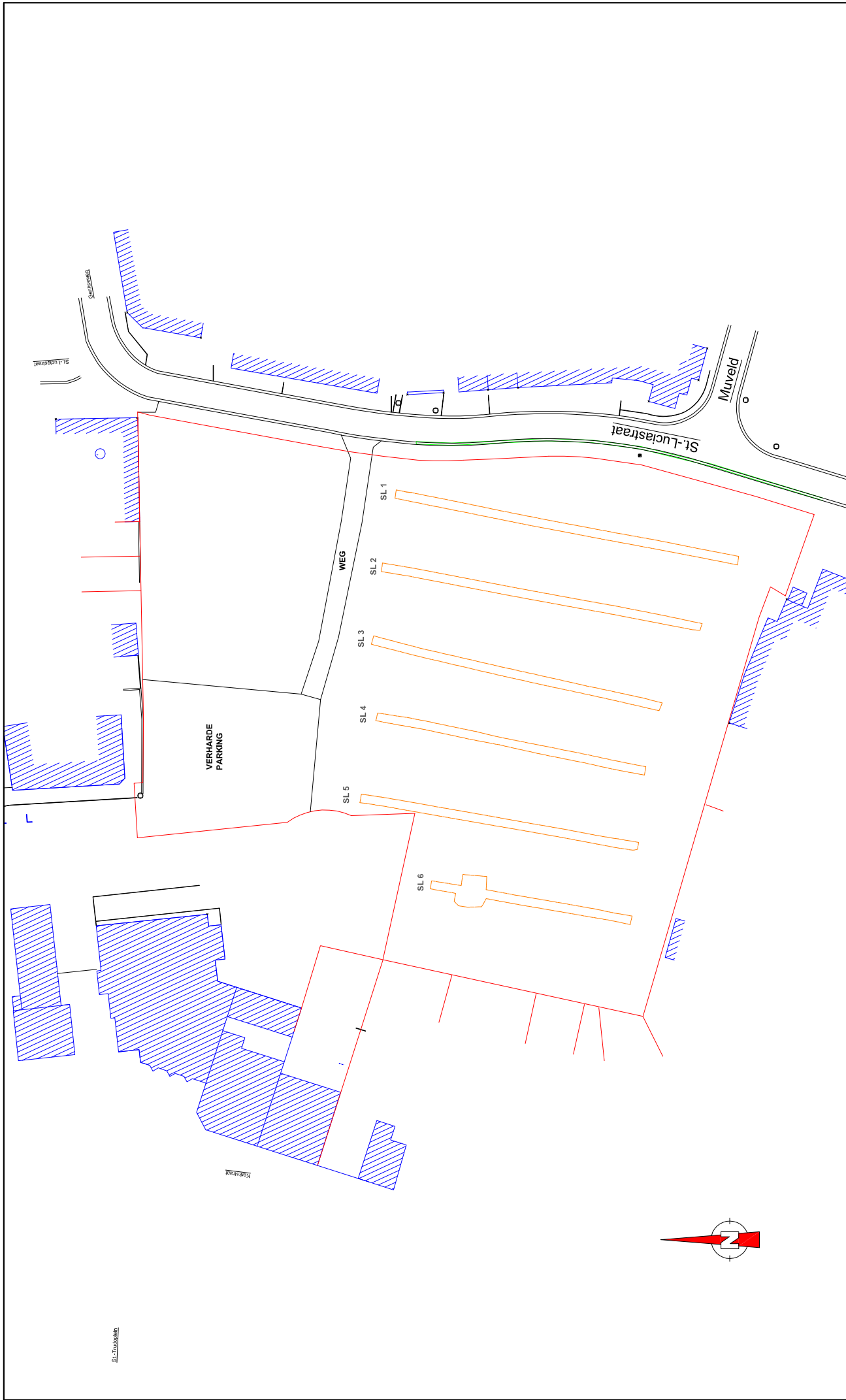
DSC-nummer	Soort opname	Spoornummer	Beschrijving	Genomen uit
6289	Detail	/	Greppel in sleuf 4	O
6290	Detail	/	Boomkuil in sleuf 4	N
6291	Overzicht	/	Overzicht sleuf 4	N
6292	Overzicht	/	Overzicht sleuf 4	N
6293	Overzicht	/	Overzicht sleuf 4	Z
6294	Overzicht	/	Overzicht sleuf 4	Z
6295	Werkfoto	/	/	NW
6296	Werkfoto	/	/	NO
6297	Werkfoto	/	/	NO
6298	Werkfoto	/	/	NW
6299	Detail	/	Greppel + kuil in sleuf 5	N
6300	Detail	/	Greppel + kuil in sleuf 5	O
6301	Detail	/	Boomkuil in sleuf 5	N
6302	Detail	/	Boomkuil in sleuf 5	N
6303	Detail	/	Greppel in sleuf 2 + inzakking door greppel in het loopvlak	NW
6304	Detail	/	Donkere greppel in sleuf 5	N
6305	Detail	/	Donkere greppel in sleuf 5 + O-profiel	NW
6306	Detail	/	Donkere greppel in sleuf 5 + O-profiel	NW
6307	Overzicht	/	Overzicht sleuf 5	N
6308	Overzicht	/	Overzicht sleuf 5	N
6309	Overzicht	/	Overzicht sleuf 5	Z
6310	Overzicht	/	Overzicht sleuf 5	Z
6311	Detail	S 1	S 1 in sleuf 6	O
6312	Detail	S 1	S 1 in sleuf 6	O
6313	Detail	S 2	S 2 in sleuf 6	W
6314	Detail	S 2	S 2 in sleuf 6	W
6315	Detail	S 3	S 3 in sleuf 6	W
6316	Detail	S 3	S 3 in sleuf 6	W
6317	Detail	S 4	S 4 in sleuf 6	W
6318	Detail	S 4	S 4 in sleuf 6	W
6319	Overzicht	/	S 1, S 2, S 3 en S 4	N
6320	Overzicht	/	S 1, S 2, S 3 en S 4	N
6321	Overzicht	/	S 1, S 2, S 3 en S 4	NW
6322	Overzicht	/	Overzicht sleuf 6	N
6323	Overzicht	/	Overzicht sleuf 6	N
6324	Overzicht	/	Overzicht sleuf 6	Z
6325	Overzicht	/	Overzicht sleuf 6	Z
6326	Overzicht	/	Overzicht terrein + sleuven	ZW
6327	Overzicht	/	Overzicht terrein + sleuven	Z
6328	Overzicht	/	Overzicht terrein + sleuven	ZW
6329	Detail	S 2	/	N
6330	Detail	S 2	/	N
6331	Detail	S 4	/	N
6332	Detail	S 4	/	N
6333	Detail	S 1	/	ZO
6334	Detail	S 1	/	ZO

Bijlage 5:

Situeringsplan

Sporenplan

N-profiel Sleuf 1

Legende

Gebouwen

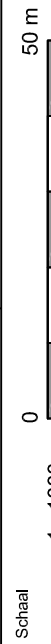
Proefsleuven

Onderwerp
Situeringplan

Landmeting
Datum

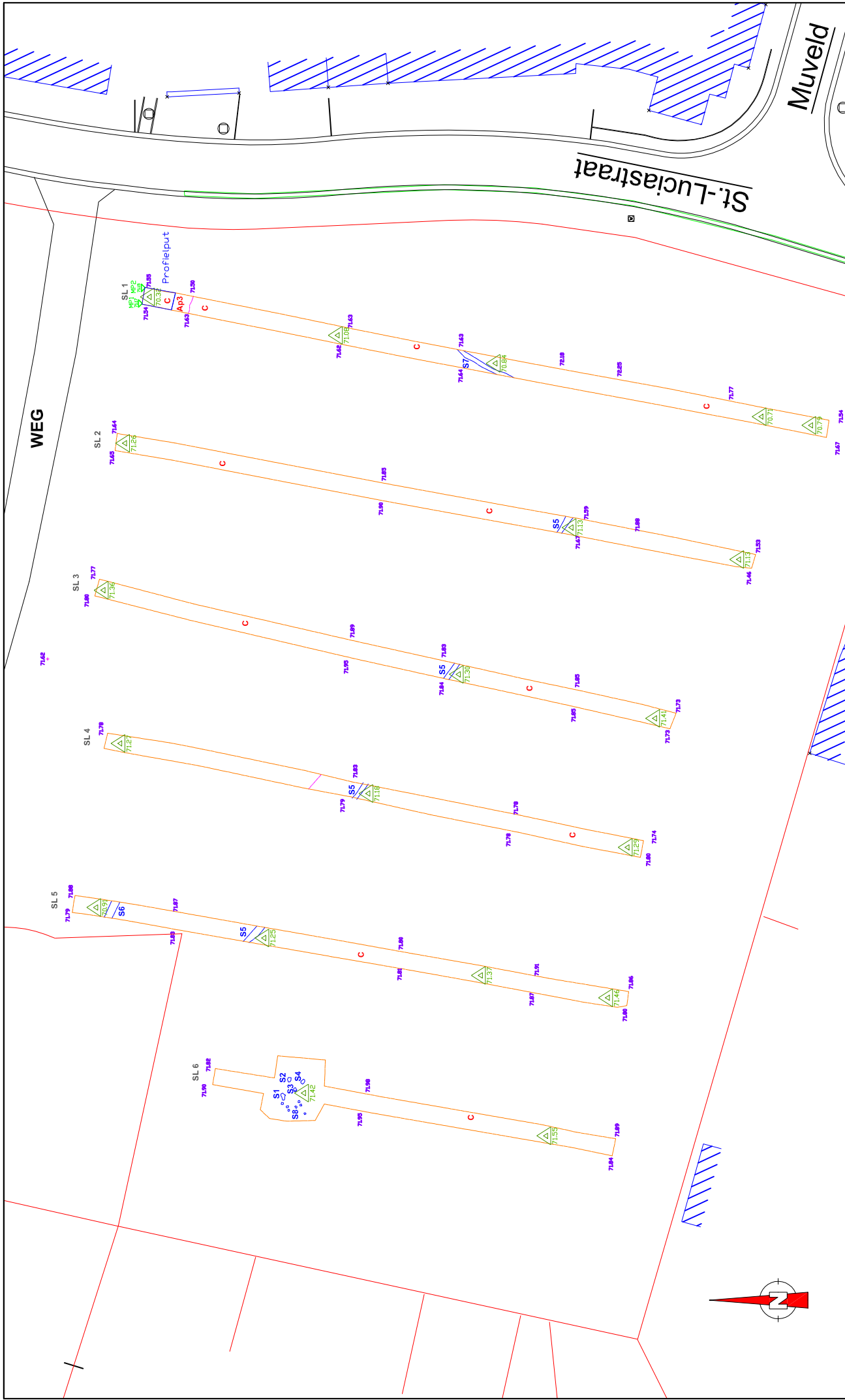
Patrick Pieters bvba
april 2009

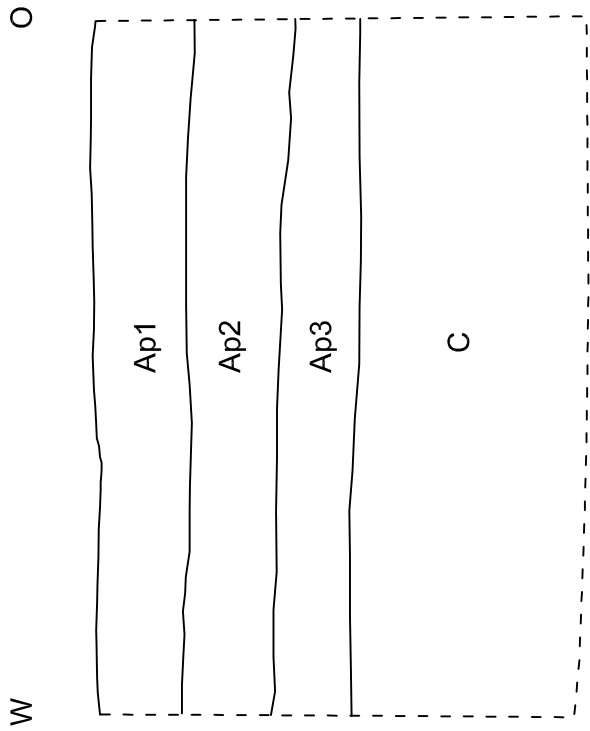
HELCHTEREN
ST-LUCIASTRAAT

HE-08-LU

	HELCHTEREN ST-LUCIASTRAAT	Onderwerp Sporenplan	Landmeting Patrick Pieters bvba Datum april 2009	Legende Sporen Bodemhorizonten Ap3 / C	Absolute hoogte bodem sleuf (in m TAW) 43.80 Absolute hoogte bovenrand sleuf (in m TAW) 71.84
	HE-08-LU	Schaal 1 : 500	Datum april 2009	Scale bar 0 25 m	

HELCHTEREN
ST-LUCIASTRAAT

HE-08-LU

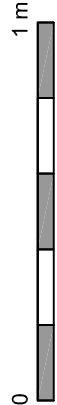
Onderwerp

Profieput: N-profiel sleuf 1

Schaal

1 : 20

0

Landmeting

Datum

Patrick Pieters bvba

april 2009

Legende

Bijlage 6:

Inplantingsplan woonproject “Het dorp”

(Bron: Kolmont Woonprojecten nv en DMI nv)

